

Kupujte VOJNE BONDE!

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio

Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!

The Oldest Slovene Daily in Ohio

Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI. CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), OCTOBER 18, 1943 ŠTEVILKA (NUMBER) 243

Jugoslovanski radio apelira na amer. Jugoslovane: "Posredujte pri Rooseveltu, da pride brza pomoč!"

Japonci izgubili 104 bojna letala v več bitkah

Zavezniške zračne sile so v spopadih izgubile samo dvojce letal.

Zavezniški glavni stan v južnopacifičnem Pacifiku, 18. oktobra. — Japonci poizkus, da bi se iztrgali iz zavezniškega rok v jugozapadnem Pacifiku je veljal Japonci 104 letal, katere so zavezniški letalci sestrelili v seriji zračnih spopadov.

Poročilo iz glavnega stana generala MacArthurja javlja, da so zavezniki v vseh spopadih, trije od katerih so bili resni, izgubili samo dvojce letal. Toda več zaveznikov letal je bilo v zračnih bitkah poškodovanih.

Bitka nad Novo Gvinejo

Največjo izgubo so Japonci utrpeli v bitki nad Novo Gvinejo, kjer so zavezniški letalci izločili 84 japonskih letal. Največji šest japonskih letal je bil zbitih v bližini Buina na severnem koncu otoka Bougainville v severnem Somomonskem morju.

Prispevki za ponovno izvolitev župana Franka J. Lauscheta

Mr. John E. Lokar nam sporoča, da je že več rojakov poslalo prispevke za kritje stroškov kampanje župana Franka J. Lauscheta za ponovno izvolitev. Tu sledijo imena prispevalcev:

John Potokar, 6511 St. Clair Ave., \$100.00; Joseph Zalokar, 11 Addison Rd., \$100.00; John Lohac, 9607 Prince Ave., \$5.00; Martin Kotnik, 534 E. 162nd St., \$10.00; John Patrick, 1115 E. 71 St., \$15.00, in Joseph Hutter, 14210 Darwin Ave., \$10.00.

Mr. Lokar apelira na vse tiste, ki bodo poslali prispevke za kampanjo, ki bo zajamčila, da Cleveland ostane napredno in demokratično mesto, da denarne prispevke ali čke naslovijo: "Lausche for Mayor Committee," in da jih pošlje na sledeči naslov: 801 N. B. C. Building, Cleveland, Ohio.

ŽUPAN PROGLASIL TEDEEN VARNOSTI

Clevelandski župan Frank J. Lausche je proglasil teden od 18. do 23. oktobra kot varnostni teden za pešce. S svojo proglasitvijo skuša župan opozoriti ljudstvo na zgubo življenj in nevarne nesreče, kar je tudi vzrok za izgube dragocenega časa od dela v vojnih industrijah.

Pešci so v največjem številu žrtve prometnih nesreč. Preko tisoč smrtnih slučajev tvorijo teden in v več kot polovici slučajev je kriva brezbržnost in nevarnost pešca.

Sedaj ko so večeri dolgi in prihaja slabo vreme, bo nevarnost na cesti veliko večja. Ravnate tako previdno ko greš preko ceste, kot vozniki, ker vaše življenje je v nevarnosti.

PARTIZANI ZAVZELI DOLE, JAVORSKI KRIŽ IN ŠT. JANŽ

LONDON, 16. okt. — Danes se je čul Jugoslovanski svobodni radio, ki je apeliral na ameriške Jugoslovane, da posredujejo pri predsedniku Rooseveltu, da Amerika pošlje partizanom potrebščine, zlasti obleko in čevlje.

V apelu je rečeno, da naj bi se potrebščine izkrcalo na dalmatinski obali, ki se nahaja nasproti zavezniških postojank v južni vzhodni Italiji, kjer je Jadransko morje primeroma ozko.

Obenem je radio iz Jugoslavije poročal o ofenzivi v Sloveniji, kjer so partizani zavzeli utrjeno nacijsko postojanko v Dolah, 35 milj vzhodno od Ljubljane, Javorski križ in Št. Janž.

Z glavnega stana Jugoslovanske osvobodilne vojske se dalje poroča, da so partizanske čete v centralni Črnogorski zasedli kraj Andrijevice.

BITKA ZA POSEST ZIDANEGA MOSTA V SLOVENIJI

"Associated Press" poroča pod istim datumom iz Londona, da partizani vodijo velike vojne operacije v Sloveniji na Spodnjem Štajerskem. Največja bitka se vrši za železniški most preko Save pri Sevnici, 40 milj vzhodno od Ljubljane. Rečeno je, da je bilo na dotičnem sektorju ubitih 1,200 Nemcev.

Partizani so pretrgali železniško progo pri Zidanem mostu, eno najvažnejših železniških križišč v Jugoslaviji, kjer prideta skupaj proga iz Avstrije in proga med Belgradom in Zagrebom.

Neka brzjojavka iz Carigrada veli, da so Nemci na prizadevanja armade generala Tita, da zgradi oporišča za invazijo zavezniških čet na Balkanu odgovorili s tem, da so poslali v Jugoslavijo 12 svojih divizij in devet bolgarskih divizij.

Ako ta vest odgovarja resnici, tedaj so Nemci vrgli proti Jugoslovanom skoro ravno toliko vojaštva kot ga imajo v Italiji v boju proti ameriškim četam pod gen. Clarkom in proti angleškim četam, ki jim poveljuje gen. Montgomery. Vendar v Londonu prevladuje mnenje, da imajo Nemci manj kot 20 divizij v Jugoslaviji in okrog 25 v Italiji.

V Belgrad je dospel nemški feldmaršal Baron Maximilian von Weichs, kjer je ustanovil glavni stan pod splošno komando maršala Erwina Rommela, kar se smatra za dokaz, da so se naciji odločili zdrobiti poizkus partizanske vojske za polastitev doline reke Save in pretrganje važne železniške proge, ki se vije skozi savsko dolino.

MORALA V AVSTRIJI

Nacisti prireajo širom Avstrije shode, na katerih svara prebivalstvo, naj ne kaže nobene oslabiljenosti nacistične morale, zvestobe in vere. Gauleiter dr. Jury je dejal na enem teh shodov, da je vlada trdno odločena, boriti se proti defetizmu z vsemi sredstvi, prav kot proti vsem pesimistom, ki nočejo slepo zaupati oblasti in oboroženim silam Nemčije.

Nacistični uradnik je izjavil: "Nobene slabosti ne bomo trpeli. Proti onim, ki izdajajo deželo, pripravljamo kar najstrožje ukrepe."

Podpredsednik Wallace bo 27. oktobra imel tukaj važen govor

Henry A. Wallace, podpredsednik Zedinjenih držav, bo glavni govornik na velikem javnem shodu, ki se bo vršil 27. oktobra v clevelandskem Public Auditoriju pod pokroviteljstvom "Food for Freedom" ne-politične organizacije, katere predsednica je Mrs. Dwight W. Morrow, vdova po pokojnem ameriškem poslaniku v Mehiki.

Javni shod bo glavni dogodek dva dni trajajoče konference, ki bo razmotrivala vlogo, ki jo igra hrana v vojnem prizadevanju in ki jo bo igrala v dobi, ki bo sledila, kadar se bo bojni konflikt končal. Vstop na shod bo prost.

Zborovanje so odobrile vse delavske organizacije, CIO unije, Clevelandška delavska federacija in železničarske bratovščine.

Župan Frank J. Lausche je častni predsednik clevelandškega odbora, ki se je zaval za javni shod. John W. Raper, veteranski žurnalista od "Cleveland Pressa" je predsednik odbora, podpredsednica istega pa je Miss Elizabeth Magee, voditeljica clevelandške lige konzumentov.

Pripravljalni odbor šteje več kot sto oseb, in v njem so zastopane vse civilne in socialne grupe iz vseh življenjskih poklicev, narodnostne in plemenske skupine, mestna zbornica in velike ženske organizacije.

Zborovanju bo predsedoval William Allan Neilson, predsednik odbora "Food for Freedom" in bivši predsednik Smith kolegija.

GROF SFORZA JE DOSPEL V ALŽIR

ALŽIR, 16. oktobra — Danes je dospel tukaj grof Sforza, ki je bil svoj čas italijanski zunanji minister sedaj pa je na poti v Italijo, kjer se bo posvetoval z Badogliojevo vlado. Sforza se je na poti iz Amerike več dni mudil v Londonu.

V ZADNJE SLOVO

Članice društva "Carniola Hive" št. 493 TM in članice Kluba slovenskih vdov so prošene, da se zberejo nocoj ob 7:30 uri v železnem pogrebem zavodu, da se izkaže zadnje slovo pokojni sestri Magdalenii Kremžar.

PARTIZANI IZGUBILI VAŽNO INDUSTRIJSKO SREDIŠČE ZENICO V BOSNI

"United Press" poroča iz Londona, da se je Jugoslovanska osvobodilna armada po sedem dni trajajoči bitki umaknila iz Zenice, kjer se nahaja eno največjih industrijskih središč v Jugoslaviji. Partizani so pred umaknitvijo iz mesta razdejali Kruppove železne naprave in onemogočili nadaljno produkcijo.

Tozadevna vest je dospela v London iz Kaire, kjer se je udeležilo tozadevno poročilo svobodnega jugoslovanskega radia. Uničene so bile vse industrijske naprave v Zenici in razbitih je bilo 36 lokomotiv in 106 železniških vozov, predno so partizani zapustili mesto.

Partizani prejema pomoč od zaveznikov?

Zenica se nahaja v osrčju Bosne, 33 milj severozapadno od Sarajeva.

Jugoslovanski krogi v Londonu so prepričani, da zavezniki pošiljajo pomoč partizanskim borcev, ki sedaj čutijo vso težo nemške proti-ofenzive. Neko zavezniško naznanilo pravi, da v bližini otoka Mljet, 20 milj severozapadno od Dubrovnika, operirajo parniki angleške obrežne morske sile in da so bili nanje oddani strelji z nemških obrežnih baterij. Misija teh angleških brodov ni bila pojasnjena.

Titovi partizani so glasom vesti iz glavnega stana Jugoslovanske osvobodilne vojske 28. septembra odbili nemški napad na Mljet, ampak današnji zavezniški komunikacij daje misliti, da se otok zopet nahaja v nemških rokah.

Konflikt med Mihajlovićem in Titom

Novinarska agencija gen. Mihajlovića je danes poročala, da se zavezniška invazija Balkana "lahko v kratkem pričakuje."

Nov dokaz političnega in vojaškega tekmovanja med Mihajlovićem in Titom mase vidi v naznanilu s partizanskega glavnega stana, da so tekom zadnjega tedna čete Osvobodilne vojske zasedle kraje Plevlje, Prijepolje, Bijelopolje, Kolasin, Berane, Andrijevice in Matijevo v Crni gori, medtem ko je pred par dnevi Mihajlović naznanil, da so njegove čete zasedle vse omenjene kraje z izjemo Plevlja.

Kralj Peter je v Kairi rekel nekemu ameriškeemu korespondentu, da je generalu Mihajloviću ukazal, da naj se izogne konfliktu in sporom s Titovimi partizani, nakar je Mihajlovićeva novinarska agencija odgovorila, da partizani hujskajo k "neverjetno krvavi revoluciji" v Jugoslaviji.

Ruski aeroplani baje donesajo pomoč

Z dne 15. oktobra je korespondent John A. Parris poslal iz Londona poročilo, glasom

katerega dobivajo Titovi partizani izdatno pomoč iz Rusije, katero jim dovažajo sovjetski aeroplani.

Poročilo se opira na brzjojavko iz Budimpešte, katero je poslala v London turška novinarska agencija, ter trdi, da se je tekom petih zadnjih noči videlo nad madžarsko prestolico letala, ki so plula v smeri Jugoslavije, ki pa niso vrgla nobenih bomb na Ogrskem. Madžarski uradni krogi so prepričani, da so bila to sovjetska letala, ki so nosila pomoč Jugoslovanski osvobodilni vojski.

Naciji trdijo, da imajo partizani letala

Jugoslovanski krogi v Londonu pravijo, da je verjetno, da ruska letala pristajajo na letališčih v Jugoslaviji, ki se nahajajo v partizanskih rokah, in da se jim tam preskrbi novega kurirja, in je celo možno, da ta letala ostanejo v Jugoslaviji.

Nemci so dan preje trdili, da partizani sedaj uporabljajo v bojih aeroplane.

Protest Progresivnih Slovk, krožek št. 1

proti razdiračem našega naroda.

Progresivne Slovence, krožek št. 1 smo se pridružile vsem drugim društvom, ki so se protestirala proti "Ameriški Domovini", in tistim razdiračem, ki hočejo uničiti slovo slovenskega naroda v teh hudih časih.

Slovenski narod je iz svoje srede na Slovenskem kongresu v Clevelandu, Ohio, izvolil dobrega voditelja, ki se trudi za odrešenje naših bratov in sester v stari domovini, in zato ni lepo, in ne častno, razdirati slovo med našim narodom tukaj v Ameriki, in poleg še napadati pisatelja Louisa Adamiča, in druge voditelje Slovenskega ameriškega narodnega sveta.

Krožek št. 1 Progresivnih Slovk v Clevelandu, Ohio, je sprejel predlog soglasno na zadnji seji, dne 5. oktobra, 1943.

Anna Zaic, preds.
Frances Wolf, taj. in bl.
Marion Bašel, zapis.

Naši fantje-vojaki

Pvt. Ernest T. Starman, sin Mrs. Mary Starman, 15703 Waterloo Rd. se nahaja v vojaški bolnišnici v Marylandu, kamor mu prijatelji lahko pišejo. Podvri se je moral operaciji, katero je srečno preživel. Njegov naslov je: Pvt. Ernest T. Starman, Station Hospital Ward 9, Aberdeen Proving Grounds, Md.

Rusi so prodrli v ozadje nemške linije ob Dnjepru

Predor je bil napravljen na 28 milj dolgi fronti. Berlin namiguje nov umik

LONDON, 18. oktobra. — Rdeča vojska je včeraj vdrla 15 milj globoko v nemško linijo ob Dnjepru v ozadju Dnjepropetrovska in je tudi izvršila masno prekopavanje reke pod Gomelom dalje na severu.

Ruski prelom nemške linije je pustil za seboj dva tisoč mrtvih Nemcev in se je raztegnil na 28 milj. Predno se je sovjetski val ustavil, so Rusi okupirali pet nemških utrjenih postojank, med katerimi je Pepelnostoj, ki se nahaja samo 14 milj od železniške proge med Dnjepropetrovskom in Kijevom.

Nemški namig

Nemška vrhovna komanda je dala namig, da Nemci že pričenejo nov masni umik iz krajev ob spodnjem Dnjepru, ker so primorani k temu radi ruskega preloma nemške linije v dotičnem okrožju in pa pri Melitopolu, kjer se že šteti dan vršijo besni ulični boji.

Rusi so včeraj prodrli preko Dnjepra pri Lojevu med Kijevom in Gomelom in napredovali šest milj od desnega brega reke. Tudi v borbi za Kijev so Rusi iztrgali Nemcem nekatere važne postojanke, ki se nahajajo na visokem terenu.

Vsega skupaj je bilo včeraj ubitih 9,000 Nemcev in razbitih sto nemških tankov.

URAD NE BO ODPRT OB VEČERIH

Vodstvo urada United States Employment Service, na West 3rd cesti, sporoča, da ne bo urad odsljedil odprto ob ponedeljkih zvečer. Število onih, kateri imajo opravka z uradom, ter jim ni mogoče priti med uradnim časom od 8 zjutraj do 5:30 popoldne, je začelo padati odkar se je uvedlo podružnične urade širom mesta. Te podružnice se nahajajo na sledečih naslovih: 3843 W. 25 St., 11926 Lorain Ave., 14627 St. Clair Ave., 21109 Euclid Ave., 5346 Broadway, in 1020 Euclid Ave. Mr. Seiple, ravnatelj urada, je sporočil, da ko bodo razmere zahtevale, bo glavni urad odprto ob večerih, kar se bo v javnosti sporočilo.

Nov grob

V soboto popoldne je preminila v Woman's bolnišnici Helen Plesničar, rojena Pisarczyk, v starosti 28 let, stanujoča na 775 E. 258 St. Pokojnica je bila rojena v Nanticoke, Pa. Bila je članica društva sv. Helene št. 493 KSKJ in Zvezek Narodomy, Polski št. 568. Tukaj zapuša žalujočega soproga Carla, dva sinčka Carla in Ronalda, v Nanticoke pa starše Blazey in Victorijo, ter dva brata Charles in Edwarda S 2/c. Pogreb se bo vršil v sredo ob 8:15 uri zjutraj iz pogrebnega zavoča August F. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev sv. Križa na E. 200 St. in Lake Shore Blvd., ter na Calvary pokopališče. Bodi ji ohranjen blag spomin, preostali pa naše sožalje!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po razmašlacu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Amerika bo imela po vojni krasno priliko za kupčijo z Rusijo

Raymond Moley, ki je bil svoj čas član takozvanega Rooseveltovega "možganskega trupa," ampak se je že v zgodnjih dneh New Deal sprl s predsednikom in krenil izrazito na desno, kjer je ostal vse od tedaj, ni noben goreč zagovornik Rusije ali Stalina. Zato je tem bolj značilno, kaj je napisal te dni glede stališča, ki naj ga zavzame ameriški bizniški svet napram Rusiji, kadar se na svet zopet vrne mir.

Svoje misli o tem vprašanju je Moley razvil v konservativni reviji "Newsweek," za katero piše kot član uredniškega štaba tedenske uvodne članke. V članku, ki se bavi z ameriško-ruskimi trgovskimi odnosi po vojni, pravi:

"Prizadevanje mož, ki so leta 1919 delali mir, da bi se Rusijo politično iz zemljepisno odrezalo od ostalega sveta, je bilo na tem mestu že ponovno omenjano. Zgodovina je dokazala, kako brezplodno je bil ta poizkus. Ampak zmagoviti zavezniki so poskušali uveljaviti celo bolj brezplodno "ekonomski kordon." Ako je obstojala kaka utemeljitev za to postopanje, je morala biti pač ta, da ker komunizem zanikuje moralni temelj kapitalizma, bi bili torej tudi vsaki gospodarski stiki s Sovjetsko unijo nevarni in nezažljivi. Več kot dvajset let ekonomskih odnosov med Rusijo in kapitalističnimi državami je zadostno dokazalo napačnost tega zaključka.

"Ko je leta 1922 v Rusiji nastala velika lakota, so bile zapadne sile, ki so se zbrale v Genovi, pri volji slediti načrtu Lloyda Georgea in Waltherja Rathenaua za prehrano in obnovo Rusije s posojili in evropsko masinerijo. Ampak načrt se je izjalovil radi trme od strani Francije in Belgije, ki sta zahtevali, da mora Sovjetska unija v takem slučaju obljubiti, da bo plačala caristične predvojnne dolgove. Te dolgove, ki so bili napravljeni večji del za zgradbo strateškega železniškega sistema v onem delu Poljske, ki je takrat spadal pod Rusijo, je sovjetska vlada smatrala za "kapitalističen vojaški dolg," za katerega revolucionarna vlada ni bila odgovorna. Ampak sovjeti so bili skrajno vestni glede dolgov, katere so oni sami napravili."

Pod temi okolščinami se je razvila živahna trgovina med Rusijo, in skušnje slednje so bile zelo povoljne. Niti eno nemško industrijsko podjetje ni moglo od leta 1922 dalje reči, da Rusija ni plačala vseh svojih obveznosti strogo po dogovoru, pravi Moley, in potem nadaljuje:

"Britska in ameriška trgovina ni nikoli dosegla obsega rusko-nemške kupčije. Toda tisti Amerikanci, ki so imeli posle z Rusi, so brez izjeme pričali o povoljnosti svojih transakcij.

"Znano je, da Rusija visoko ceni ameriško industrijsko tehniko in trgovske metode. Njene potrebe po vojni bodo ogromne. Za gradnjo njene industrije se bo potrebovalo ameriške izdelke, izdelane tukaj, z ameriškim delavci, in z ozirom na pretekle skušnje, se lahko zanesemo, da bodo računi za te izdelke vestno plačani.

"Ugovor, da bomo s tem ustvarili velikega konkurenta, ki živi pod nam tujim sistemom, je brezpomemben in ne drži. Rusija bo v vsakem slučaju zgradila svoj ekonomski sistem, in če se bomo mi obotavljali radi političnih razlik, ne bomo dosegli nič drugega kot da bodo to trgovino dobili drugi. Ena petina vsega prebivalstva sveta se nahaja na poti k višjemu življenjskemu standardu, in ta petina živi v Rusiji. Železnice, jeklarne, stavbarstvo in drugo, kar je dajalo oporo ameriški industrijski življenju od leta 1865 naprej, se bo potrebovalo v celo višji meri v Rusiji. V zameno nas Rusija lahko zalaga s surovinami, katere je naša vojna industrija tukaj večji del izčrpala.

"Trgovski predstavniki Rusije v tej deželi so dali jasno razumeti, da Rusija nima namena seliti nazaj tovarne in masinerijo, ki se jih je preneslo iz zapadne v

vzhodno evropsko Rusijo v letih 1941 in 1942. Rusi bodo mesto tega pustili stare obrate na novih postojankah in zgradili nove na zapadu. Oprema te vrste, ki bo odgovarjala ruskim potrebam, se lahko dobi samo v Zedinjenih državah. Mi lahko kupujemo s Stalinom! In ta kupčija bo poleg tega v pomoč našim političnim odnosom z Rusi."

SVOBODNI JUGOSLOVANSKI BORCI

V skalnatih trdnjavah zahodne Jugoslavije so mrki bojovniki teh gorskih predelov začeli po svojih starodavnih navadah braniti svoja domovja in maščevati krivice, katere se jim prestopke je — smrt.

V vsaki vasi in selu po dolinah Velebita in Dinarskih Alp je nastala mala četa domačih borcev, ki so prisegli, da bodo branili svojo rodno zemljo.

Vsi ti kraji so danes v vojni z vsem svetom, ki jih obdaja. Nešteto je število teh čet od 5 do 15 mož, ki so se ustanovile v teh gorah in so ponajveč sestavljene iz sosedov ali celo sorodnikov. Vsaka četa ima svoje posebne zakone, a kazen za prestopke je — smrt.

Organizacija vseh teh čet je slična. Njihove straže so vedno pazljive, drugi pa so na poslu, toda orožja imajo vedno pri roki, tako da morajo stopiti v akcijo takoj, na prvi znak.

Vsaka vas ima svojo skrivališča v gorskih strminah, kamor se mora zateči kadar straže naznanijo prihod nemških ali bolgarskih kazenskih ekspedicij.

Ko sovražnik podira njihove ubožne koče, in odganja njihovo živino, vaščani z mrtvim molkom opazujejo početje sovražnikov. Pozneje pride čas za maščevanje.

Oblaček dima se pojavi tam nekje na neki skalnati steni, in nemška straža se zruši na tla, mrtva. Par brzih, hitrih senc šine preko pota, in nemški vojak, ki je nekoliko zaostal za svojo edinico, ne bo nikdar več videl svojih tovarišev.

Tam drugod zopet, zacvilijo naenkrat zavore na vozu, kamene pada, potem se čuje kakor se lomi in razbija oklopni voz, in nacistična mehanizirana edi-

nica se je izgubila in ne bo nikdar več prišla nazaj k svojim. Bežati v tistem terenu, je Nemcem nemogoče.

To je starodavna taktika gerilske vojne — priplazi se neopaženo, ako mogoče ponoči, skrit v mraku, potem pa strelja, pošlje svojo ročno granato prav v sredo sovražnega taborišča, straže pa pobij — in glej, da zbežiš s čim bogatejšim plenom pušk, municije in druge vrste opreme.

To je prava gerilska vojna, ona in taka, kakršna je Indijanec vodil proti ameriškem naseľjencu v prvih časih ameriške zgodovine.

Jugoslavlani so se je naučili od svojih prednikov in jo danes znajo uporabljati.

Storiti vse na skrivaj, neopaženo in vedno presenetiti sovražnika — to je njihovo poglavito orožje. Njihov napad je vedno tako nenaden in tako nepričakovan, da je obramba skoro nemogoča.

Brezobzirnost teh planincev, njihova srdita bojovitost in zagrizena volja, da ugonobe in ubijejo svoje sovražnike, je pripeljala do tega, da so danes najstrašnejši nasprotniki okupatorjev v Jugoslaviji. Njih se najbolj boje.

Smrt v najstrašnejših mukah bo njegova usoda, ako je ujet. To je tajna jugoslovanska armada. Nikdo ne more povedati, koliko jih je, in nikdar ne bo mogel nikdo povedati zgodovino njihovega krvavega boja v vseh podrobnostih.

V svoji borbi proti tujcu prizadevajo sovražniku težke izgube. Osišče je v jugoslovanskih planinah obrnilo nazaj kavalce na uri — in vojaki, katere je poslalo tja, plačujejo težko ceno za to. — ONA.

Urednikova pošta

Zalostna vest

Cleveland, Ohio. — Mr. in Mrs. M. Vogrin sta dobila žalostno vest od njih sorodnikov, oziroma brata, Franka in Josephine Vogrin, iz Scrantona, Pa., da se je njihov sin, letalski kadet Felix Vogrin smrtno ponesrečil, ko je vezbalno letalo tresilo na tla. Nesreča se je zgodila 24. septembra ob eni uri popoldne. Truplo je bilo pripeljano v Scranton, Pa., na njegov dom dne 25. septembra. Pogreb se je vršil 28. septembra iz hiše žalosti na Cathedral pokopališče.

Pokojni Felix je bil vzor mladosti, zelo nadarjen, šolo je dovrševal vse skozi z odliko. Zadnja leta je potoval v University of Scranton, do letošnjega marca, ko je bil poklican v letalsko službo, katere je bila, žal zanj usodna in mu je smrt pretrgala nit življenja v cvetoči mladosti, 21 letu.

Njegova smrt je zadala staršem in sestri Ollie, globoko ranje, ki ne bodo nikdar zaceljene. Kajti bil jim je v čast in ponos. Izrekamo globoko sožalje. Ti pa, dragi Felix, počivaj v miru! Naj Ti bo lahka rodna gruda, za katero si daroval svoje mlado življenje!

Mr. in Mrs. M. Vogrin in Violet
19603 Shawnee Ave.
Cleveland, Ohio.

Človek, ki je postal v kaznilnici milijonar

V seznamu davkoplačevalcev v državi Virginiji, ki plačujejo najvišje davke, je tudi ime Juan Coquimbo. Ta mož pa ni stalnoval v letih, ko je zaslužil nad milijon dolarjev, v razkošni vili, temveč v jetnišnici v Parkersburgu. Tja so mu tudi pošiljali bančne račune in računске zaključke.

Usoda Juana Coquimba je ne navadna tudi za ameriške razmere, kajti tudi tu se ne zgodi vsak dan, da bi zločinec v ječi postal milijonar, in to zločinec, obsojen na dosmrtno ječo zaradi dvojnega umora.

Juan Coquimbo je po rodu Španec in se je preselil v Ameriko kot siromak, kakor nešteto drugih. Najprej je bil zaposlen kot sluga, potem kot čistilec avtomobilov in pristaniški delavec in naposled se je ustalil v neki veliki pralnici v Baltimoru.

Velika predrznost je bila, da se je zaljubil v 18letno hčer svojega delodajalca. Brez upanja, da bo kdaj dosegel svoj smoter, je gojil čustva do mlade Helene. Zato pa je živel v neprestani želji po bogastvu, da bi si pridobil ljubljeno ženo. Noč in dan je stremil za tem smotrom in ves prosti čas je posvečal sestavi novega pralnega stroja. Od izuma si je mnogo obetal.

Ko je pa Helenin oče zvedel

Na varnem po 26 dneh tavanja skozi džunglo

Civilisti na tej sliki vedo, kaj se pravi biti v džungelski vojni, ko so bili prisiljeni s padali skočiti na zemljo z pokvarjenega letala na poletu preko Burme. Taval so skozi 26 dni skozi burmske džungle, predno so varno dospeli v Indijo. Od leve proti desni: John Davies, uradnik državnega departmanta; William T. Stanton, uradnik Board of Economic Warfare; in Eric Severied od Columbia radijskega sistema.

za ljubezensko razmerje med hčerjo in Juanom, je mlademu delavcu pokazal vrata.

Preden se je Juan poslovil, mu je Helena zagotovila, da bo počakala nanj, dokler ne bo bogatel in lahko samozavestno stopil pred njenega očeta.

Poslej je Juan vztrajno delal na svojem izumu ter stradal in zmružoval v svoji podstrešni sobi. V vročici svojega dela je nekaj tedno po odhodu čital, da se je Helena poročila. Vzela da je bogatega trgovca. Juanov grad v oblakih se je podrl Juan je zavrgel vse načrte in ostal mu je edini smoter, kako bi se maščeval nad nezvestim dekletom in možem, ki ga je oropal življenske sreče.

Kmalu potem so našli Heleno in njenega moža ustreljena. V sodni preiskavi je mirno priznal svoj zločin. Obsodili so ga na smrt. V zadnjem trenutku pa mu je bila kazen spremenjena v dosmrtno ječo.

To, česar ni mogel Coquimbo doseči v svobodi, se mu je posrečilo v ječi. Postal je milijonar. Že čez pol leta se mu je posrečilo v ječi, da so mu spet dovolili delati na njegovih načrtih, in čez nekaj mesecev je bilo njegovo delo deležno uspeha. Izumil je pralni stroj, ki je zelo lajšal pranje in sušenje.

Kmalu je pokazal zanimanje za izum bogat znananec. Ta je obiskal Juana v ječi in se obnavdal tudi za ameriške razmere, kajti tudi tu se ne zgodi vsak dan, da bi zločinec v ječi postal milijonar, in to zločinec, obsojen na dosmrtno ječo zaradi dvojnega umora.

Toda bogastvo mu je zdaj ni bilo več potrebno, saj je bil kaznjene, ki naj do smrti živi v ječi. Dosegel ga je prepozno. Poslej ga je le mučilo, ker ga ni mogel uživati. To je vplivalo na Coquimba tako, da je poskusil dvakrat izvršiti samomor.

Naposled je prišel na misel, da bi si skušal popraviti svoje pokvarjeno življenje vsaj s tem, da bi denar koristno uporabil. Zanj si ni mogel kupiti niti boljše hrane, držati se je moral strogo kazniških predpisov. Zaprošil je ravnatelja jetnišnice, naj bi mu priporočil mlade ljudi, ki žive v bedi in ki so po-

trebni podpore za svojo izobrazbo. Kmalu se je razvedelo, da v kaznilnici v Parkersburgu živi jetnik, ki gmotno podpira mladete umetnike in ki ne odkloni nobene prošnje.

Zdaj živi v Baltimoru okrog 30 ljudi, ki se morajo zahvaliti za svojo srečo morilcu Juanu Coquimbu. Med njimi je tudi nekaj izumiteljev, ki so samo po zaslugi tega nenavadnega, nesrečnega dobrotnika lahko končali mirno svoje delo. Tako so dolarji, ki jih Coquimbo ne more uporabljati sam, uporabljajo najboljše za plemenite namene.

O pismu Generala Mihajloviča

KAIRO, 10. oktobra (ONA). — Jugoslovanska vlada v izgnanstvu je danes ožiglasala kot poverljivo pismo, katero je general Draža Mihajlovič baje pisal, in iz katerega je švedski list Dagens Nyheter citiral jugoslovanskega generala, češ, da se njegova armada ni borila in tudi ne bo stopil v boj, dokler se ne bodo izkrcale prve zavezniške divizije na obalah Jugoslavije.

V uradni izjavi, za Overseas News Agency, oporeka vlada izvirnost tega pisma in pravi:

Sile Jugoslovanskega vojnega ministra Mihajloviča delajo sabotažo in se bore marsikje na jugoslovanskem ozemlju, v manjšem obsegu in hranijo svoje moči in se pripravljajo na zavezniško invazijo, ki bo šele privedla do tega, da se Mihajlovičeve sile z vsvo svojo težo postavijo na stran zaveznikov, v najožjem sodelovanju z njimi.

Vesti, ki so prispale sem iz virov od jugoslovanske vlade, trde, da delujejo Mihajlovičeve sile v okrajih Homolje in Zabarni, kjer so napadle železniške zveze, nacistične komunikacije in srbske fašistične oddelke. To potrjujejo v la d n e jugoslovanske trditve, da Mihajlovič ni popolnoma miren.

Iste vesti poročajo o izrednem obsegu partizanskega delovanja na Hrvaškem, v Sloveniji in tudi v drugih krajih obnem pa o nacističnih nasilstvih, ki v znak maščevanja sistematično bombardirajo jugoslovanske vasi. Partizani tvorijo del jugoslovanske ljudske osvobodilne armade, katero vodi general Josip Tito—Brozović.

ŠKRAT

Dama: "Tale krasna izpuhteva posebno duh."

Cvetličar: "Ne, ne, brez duha, le danes smo jo zalili z gnojnicjo."

Jurček: "Mamica, striček tako rdeč nos?"

Mati: "Ker vedno piše Jurček: "Toda on piše belo vino."

Učitelj: "Kaj napravi če, kadar je njegov lan?"

Učenec: "Zelo bolan lahko?"

Učitelj: "Zelo. Zabaljša?"

Učenec: "Če je lahko pokliče živinozdravnika, je huje, ga prodaja na sebo."

Poglavarju ljudozvez den izmed njegovih poglavcev: "Poglavar, pravkar smo belega človeka. Ali naj vimo iz njega klobase?"

"Kaj je njegov poglavidno poizveduje poglavar: "Trgovca z bencinom?"

Poglavar odkima in reče: "Samo smo pustili ga! Saj smo kratkim imeli trgovca in so klobase imele okus lu..."

Trgovca (vajenca): "jaz odvetnikovi gospod ceno za zeleno svilo, m zašepetali, da je prodal višja. Zašepetate pa glasno, da vas bo gospe vendar ne toliko glasno mislila, da šepetate z nami da bi vas ona čula..."

Washington, 10. oktobra (ONA). Angleški radio ročal o pismu nekoga, da za, ki pripoveduje, da v zasedeni Franciji take re, da je ponekod zamenjal, da je mogoče zamenjati za škafijo pudra. V pismo rečeno: "... vse kar je je, da greste na kmetijo."

Pismo je bilo odpovedi potrdilo zabojčka, postavlja Anglije. Pisec je dodal: "le resnični milijonarji imo vedno nogavice v svojih rah".

SEZNAM S KOM MORETE POMAGATI ZMAOT

MASCOBE IN MASTIN OROŽJA
Prodajte vašemu mesecu

KOVINSKI ODPADKI
Povprašajte v vašem mestu

SHRANITE STARE CASOPISE
Pokličite PR. 6100 na oddelku

KOSTRNE SKATLICE
— Operite jih
— Strite jih
— Shrinite jih
— Oddajte jih

na pristojna mesta za pomoč

Pobiranje v Clevelandu
na vzhodni strani
prvo nedeljo v mesecu
na zapadni strani
tretjo nedeljo v mesecu

"OPATOV PRAPORŠČAK"

SPISAL FR. REMEC

Končno se je pripor odpravil v samostan, vojsčaki pa so le-
gli spat.

Ko je pripor prišel do hiše za-
goste, ki je stala na samostan-
skem dvorišču, so ga naenkrat
napadli štirje moške poornjenih
obrazov. Zamašili so mu usta in
ga naglo odnesli na vrt. Vse to
se je zgodilo tako hitro, da pri-
por Markvard ni mogel ziniti
besedice.

Na vrtu so ga napadali zve-
zali in ga preiskali. Vzeli so mu
vse, kar je imel pri sebi, potem
pa ga položili za neki grm in
odšli.

Ko se je pripor Markvard za-
vedal svojega položaja, je bil že
sam. Ležal je z zvezanimi ro-
kami in nogami na zemlji in ko-
maj dihal, ker so mu bili napa-
dalci zamašili usta. Nekaj časa
pozneje je slišal v daljavi peke-
tanje konjskih kopit. . .

Ko se je začelo daniti, je Ma-
tija zlezal iz stolpa in koj za-
gnal velikanski krik. Straža pri-
ječi Hugona Albe je ležala zve-
zana in z zamašenimi ustmi na
deh — ječa pa je bila prazna.
Hugon Albe je bil ušel. V sa-
mostanu je nastal vsled tega
velik hrup, ki je postal še večji,
ko so našli priporja Markvarda
in ta je povedal, kaj se je ž
njim zgodilo. Zdaj je bilo Mark-
vardu jasno, da je bil napaden
zato, da so poornjeni napadali
dohili ključ do Hugonove ječe.

Seveda se je stvar takoj spo-
ročala tudi opatu Albertusu. Ta
je z zaničljivim usmevom poslu-
šal priporja in Matijo ter druge
vojsčake, potem pa dejal ravno-
dušno:

— Naj bo! Če je ušel, je ušel.
To pa vam povem, da Hugona
nisu oprostili tujci, nego samo-
stanski ljudje, in kdo ve, če tu-
di vi, pripor Markvard, niste bil
z njimi domenjen.

Markvard, ki je bil nedolžen
pri celem dogodku, se je rotal in
je prisegal, da mu dela opat
vnebovpijočo krivico, ali opat
mu ni verjel.

Matija se je zadovoljno vrnil
v svoj stolp, in ko se je Andrej
Rovan čez nekaj dni vrnil iz
Ogleja, mu je potkal na ramo
in mu rekel:

— Dobro si jo izpeljal An-
drej, tako dobro, da boljše ni
mogoče. Noben zlojed ne slu-
ti, da si ti oprostil Hugona. Pa
veš, brez mene bi ne bil nič o-
pravil, zakaj ko bi jaz ne bil
priporja z vinom in s svojimi
salami zadrževal toliko časa, da
so v samostanu vsi legli spat,
bi ne bil dobil ključa.

— Dobro delo si storil, Ma-
tija, je rekel Andrej, in Bog ti
je povrne. Poštenega moža reši-
ti iz nesreče, je zasluga pri Bo-
gu, ki ne ostane brez plačila,
če ne na tem svetu, pa na o-
nem.

Tedaj se je Matiji zjasnil o-
braz in veselo je vzkliknil:

— Tedaj bom pa tudi jaz po-
oblakih hodil in alelujo pel, ne
da bi se čil na svetu kaj pobolj-
šal.

IX.

Zatiški samostan je bil poln
gostov. Z raznih strani so pri-
hajali velikaši z večjim in manj-
šim spremstvom in delali v sa-
mostanu tako, kakor bi ga
sploh ne hoteli več zapustiti. O-
pat je svojim gostom na čast
prirejale bogata gostovanja, ve-
like love in viteške igre ter
sploh izborna skrbel za njih
zabavo. Tudi opatov brat, Fri-
derik pl. Lindek, je prišel z de-
setimi hlapi v samostan in de-
lal je tako, kakor zmagovalcev v
podvrženi deželi.

Menihov se je polastila veli-
ka nevolja, ne le, ker so jih
gostje prezirali, nego tudi zato,
ker je vzdrževanje opatovih
prijateljev snédlo velik del sa-
mostanskih dohodkov. V tem
ko je opat radodarno skrbel za
tuje velikaše, je menihe pri-
krajševal celo pri jedi in pri pi-
jači. Končno sta se šla pripor
Markvard in senijor Andrej pri-
tožiti k opatu.

A naletela sta slabo. Opat ju
je oštel in ju končno z bičem
pognal iz sobe, obenem pa odre-
dil, da menihi tri mesece ne do-
be več vina. To postopanje je
menihe do skrajnosti razkačilo.
Ko bi bil opat Najsvetejše pro-
dal, bi mu tega ne bili tako za-
merili, kakor da jim je vzel vi-
no. Poskušali so pač pritožiti se
pri vizitatorju v Reinu, a spo-
znali so, da to ne pojde. Opa-
tovi gostje in njihovi hlapi so
menihe tako strogo nadzorova-
li, da se nobeden ni mogel ga-
niti. Iz samostana pa brez opa-
tovega dovoljenja ni nihče smel.

Tudi na šentlambertske gra-
du, kjer je gospodovala vojvo-
dinja-vdova Virida, je bilo zdaj
ga živahno, kajti opatovi gos-
tje so prihajali čestokrat v
grad in imeli tamkaj svoje za-
bave.

Posebno pozornost je posve-
čal opat mlademu Pavlu plem.
Glogvicu, jako premožnemu
grajščaku, pri katerem je na-
jel večje posojilo. Posebno ga

je pogostoma vodil seboj k voj-
vodinji Viridi in kmalu se je
raznesla med prebivalci zatiš-
kega gradu govorica, da je Pa-
vel Glogvic ženin opatove se-
stre, pri vojvodinji Viridi bi-
vajoče.

— Boš videl, je Matija pri-
povedoval Rovanu, ta dva se
vzameta še letos.

— Naj se, je ravnodušno od-
govoril Andrej, dasi ga je pri ti
novici obšlo neko nenavadno
čustvo, nekaj, kar mu je bilo
jasno, a je bilo podobno ljubo-
sumnosti.

— Naj se! Naj se! je renta-
čil Matija. Seveda naj se! Saj
je meni tudi vse eno, ali vesel
bi bil, če bi bila kmalu poroka.
Ali bi ga pili! Jaz bi bil štiri-
najst dni pijan, pa če bi moral
živ v pekel. A nikar ne misli,
da bi se napil domačega vina.
Tiste laške kapljice bi se napil,
ki jo ima vojvodinja v kleti in
ki gre tako v kri, da bi se še
premilostni gospod opat na gla-
vo postavljaj, če bi se je malo
nalezel.

In Matija se je smejal na vse
grlo, ko si je predstavljal, ka-
ko bi strogi, resni in slovesni o-
pat v pijanosti poskakoval in se
na glavo postavljaj. Tako se je
smejaj, da niti zapazil ni, kako
se je Andrej primaknil oknu in
z gorečimi očmi opazoval po vr-
tu sprehajajočo se dvojico Pa-
vla Glogvica in opatovo sestro,
plavalaso gospodično Margare-
to. Opat Albertus je imel res
namen, poročiti svojo sestro s
Pavlom Glogvicem, a ko je to
Margareti razložil, se je ta od-
ločno uprla.

— Glogvica ne vzamem, je
izjavila. Na noben način ga ne
vzamem. Saj to ni vitez, ni mož,
nego le človek, ki zbira denar.

— Ljuba sestra, je dejal o-
pat, nikar ne govori tako zanič-
ljivo o denarju. Za denar dobiš
moč, za denar dobiš ljubezen,
denar je vse. Pavel Glogvic bo
svoje premoženje, če bo tako
pomnožil, tako da bodo njegovi
otroci med prvimi velikaši v de-
želi. Ze sedaj ima pet gradov
in velike kupčije. Ali te nič ne
mika, da bi imela tako veljavo
kakor jo ima grofica Celjska ali
grofica Ortenburška?

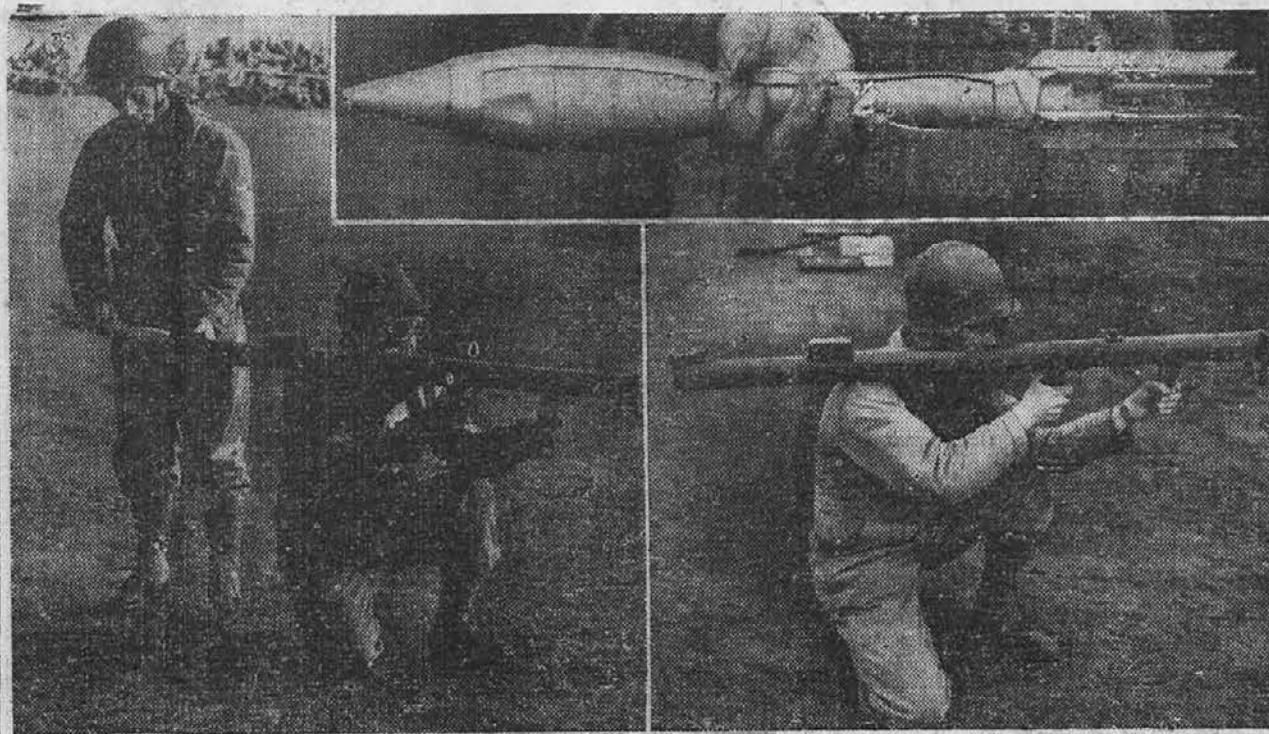
— Ne, je kratko a zopet z
vso, odločnostjo odgovorila
Margareta.

— Otročja si in nerazumna,
je začel iznova opat prigovarja-
ti svoji sestri. Pavel te ljubi in
ker je mož, ki ima svoje volje,
razen če se gre za denar, ga
boš vladala, kakor boš hotela.
Verjemi meni, bogastvo je po-
goj sreče. In zakaj se jaz trudi-
m? Lahko bi kot opat mirno
in v zadovoljstvu in v izobilju
živel, če bi mi ne bilo za naš
stari in plemeniti rod. Friderik
nima premoženja. Ali naj nje-
govi sinovi, potomci nekaj tak-
ko mogočnih in bogatih Linde-
kov, postanejo služabniki ka-
kega grajščaka, ali naj gredo v
samostane? Naš rod, rod Lin-
dekov, ne sme izumreti, nego
mora priti do nove veljave. Za-
to pa je treba denarja in vse
moje delo je posvečeno temu
namenu.

— Kako pa misliš to doseči?
je radovedno vprašala Marga-
reta.

— To je moja stvar! Čemu bi

Ta "Bazooka" pomeni smrt za osiščne tanke

"Bazooka," kot se imenuje nove vrste raketni top, ima dovolj moči v sebi, da one-
sposobi tank, a rabi ga lahko eden ali dva vojaka v krajih, kamor se ne more z re-
gularnimi, velikim topovi proti tankom. Na levi strani vidite kako vojak naklada ra-
keto v "bazooko," zgoraj je raketa proti tanki, ki se jo spusti iz "bazooka," spodaj
na desni strani pa kaže vojak kako se pravilno drži "bazooka." Nove vrste orožje
je več kot 50 inčev dolgo in okrog tri inče v premeru, ter je odprto na obeh koncih.

ti razkladal take reči, ki jih i-
tak ne razumeš. Le to verjemi,
treba je bilo velikih žrtv, da
sem postal opat. Pride čas, ko
ti že povem, kake so bile te žr-
tve. Če vzameš Pavla Glogvica,
pomagaš s tem našemu ro-
du.

— Pavla ne vzamem, je krat-
ko odgovorila Margareta. Bila
je v vsem močno podobna svo-
jemu bratu, kar je ta šele se-
daj spoznal, ko je tako odloč-
no odklanjala priporočnega ji
ženina.

Opat pa ni odnehal, nego i-
stotako trdovratno nadaljeval s
svojim dokazovanjem.

— Lej, Margareta, je dejal,
vojvodinja Virida je že stara.
Dokler živi in dokler živim jaz,
smeš od nje marsikaj pričako-
vati. Virida ima velik vpliv in
veliko premoženje. Če vzameš
Pavla, dobiš od nje lepo doto in
lahko ti izposluje, da bo Pavel
povzdignjen v grofovski stan.
Pomisli, v kakem sijaju in kako
srečno bi živila.

— Pavla ni vzemem — to je
bil ves odgovor opatove sestre.
Ta malobesednost in trdovrat-
nost je končno pretrgala nit o-
patove potrpežljivosti.

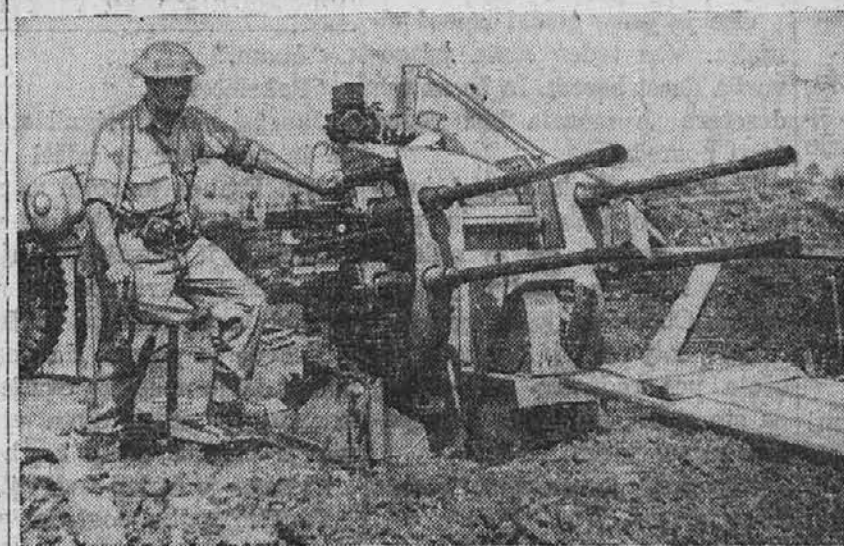
— In jaz pravim, da ga mo-
raš vzeti, je rekel osorno in za-
povedujoče ter jezno udaril z
nogo ob tla. Jaz vem, kaj je po-
trebno za tvojo srečo in čas je,
da ti jo zagotovim, kajti kdo se,
kako dolgo bo še trajalo moje
opatovanje.

— Kaj nisi dosmrtni opat?
— Da, ali mogoče je, da me
odstavijo. Dosti je velikašev,
ki bi radi svoje sorodnike spravi-
li na moje mesto in menihi bi
me tudi radi odstranili.

— Kako to?

— Kaj ne uvidevaš, da za
svoje nečake ne morem druga-
če skrbeti, kakor da izkoristim
samostan? Tudi doto za te sem
le na ta način preskrbel, da
spravim kolikor se da samo-
stanskega denarja na stran. Za-
to me menihi sovražijo in pre-
ganjajo, in zato me skušajo ve-
likaši odstraniti. Če bi se ti o-
možila s Pavlom, bi mi odvzela
veliko skrb. Ti bi mi pa tudi o-
mogočila, da bi za Friderika in

Nacijski top, zapljenjen na italijanski fronti

Slika kaže angleškega vojaka, ko ogleduje nemški
top, ki je bil zapljenjen na italijanski fronti po umiku na-
cijev iz Neaplja.

njegove otroke izdatno preskr-
bel, predno pride do poloma.

(Dalje v prihodnjem)

OGLAŠAJTE V
"ENAKOPRAVNOSTI"

Društveni koledar

OCTOBER

24. oktobra, nedelja. — Prire-
ditev s programom, priredi
podružnica št. 35, JPO—SS v
Slovenskem delavskem domu
na Waterloo Rd. — Pričetek
ob 3. uri pop.

30. oktobra, sobota. — Parker
Appliance — ples v Sloven-
skem delavskem domu na Wa-
terloo Rd.

NOVEMBER

14. novembra, nedelja. — V boj
št. 53 SNPJ — ples v Sloven-
skem delavskem domu na
Waterloo Rd.

21. novembra, nedelja. — Mla-
dinski zbor S. D. D. — kon-
cert in ples v Slovenskem de-
lavskem domu na Waterloo
Road.

28. novembra, nedelja. — Klub
Oreški — koncert in ples v
Slovenskem delavskem domu,
na Waterloo Rd.

DECEMBER

5. decembra, nedelja. — Zdru-
ženi bratje, št. 26 SNPJ —
ples v Slovenskem delavskem
domu na Waterloo Rd.

25. decembra, sobota. — Socia-
listični klub št. 49 — ples
v Slovenskem delavskem do-
mu na Waterloo Rd.

31. decembra, petek. — Jadran
Silvestrov ples v Slovenskem
delavskem domu na Water-
loo Rd.

VSE KARKOLI

potrebuje se od zobozdravnika,
bodi izvlečenje zob, polnjenje
zob in enako lahko dobite v va-
še polno zadovoljstvo pri dr.
Župniku, ne da bi zgubili pri tem
dosti časa. Vse delo je narejeno,
kadar vam čas pripuša. Urad-
ni naslov:

vhod na 62. cesti
Knausovo poslopje
6131 St. Clair Ave.

WINGS FOR VICTORY

SQUIRE EDGEATE — He Attends an Auction Sale

Konjička bom kupil...

Gospodarska zgodba
SPISAL: F. S. FINZGAR

"Dober večer, Metka!"
Stroj je polagoma odnehal in se ustavil. Metka se je ozrla in se nalašč začudila.

"Glej ga no, ti si! Bog daj dober večer!"

France je pristopil in ji podal težko, žuljavo roko, v kateri se je drobna, bela roka šivilje vsa skrila.

"Se ne bojiš, da se ti v stroju kolesa vnamejo, ker ga tako ženeš?"

"Ni drugače, France! Brnjalo — da malo! Je treba pognat."

"No, da bi pa tako v noč vlekla, pač ni potreba. Saj je dne ob tem času za delo dovolj. Ne rečem, po zimi, ampak sedaj."

Metka je zopet prišla za šivanje in povabila Franceta:

"Sedi kar tukaj!"

S klopi je odmaknila napol izgotovljeno obleko in skrbno pobrisala nitke in bele konce.

"Da se te kaj ne prime, France! Sicer bi vsak uganil, da si vasalet pri šivilji. Pa bi te bilo sram?"

France je sedel na pripravljeno mesto. Metka je poglala stroj in izpod očnih obrvi, ki so se bočile pod lepim, belim čelom, pogledala na ženina, kaj poreče.

"Kako pa, sram pa že, sram! Je prav, da si me opozorila na to reč; e ti navihaneček moj!"

Pogleda sta se srečala, za hip obstala, zažarela. Skozi bela Metkina lica je šinila kri, stroj je zadrhal, France je pa segel v žep po ameriškansko pipo in si počasi basal tobak. Bogue kdo in kdaj bi bil predramil ta zgovorni molk, da ni vstopila mati in z njo sestra Marija.

"Ali se kujata? Poglej jih no!"

Mana se je zasmejala in sedla k mizi.

"Kdor pri delu veliko govori, malo naredi," je odgovoril France, Metka pa nič. Stroj je drdral z nervozno naglico po robu pisanega predpasnika.

Mana se je zopet zasmejala in pobrisala z javorove mize par tenkih koteninastih odrezkov.

"Mati," je povzel France, "zmenimo se!"

Mati je sedla k peči, podstavila nogam nizek stolček, roke prekrizala v naročju in se nagnila naprej.

"Le se zmenimo! Kdaj pa misliš?"

"V enem mesecu lahko naredimo!"

Stroj je nenadoma obstal. Metka je dvignila glavo.

"Veš kaj, tako se nama par res ne mudi. Tudi bala ne bo gotova!"

"Izgovor, prazen izgovor! Bala imaš že toliko, da je zaradi tega lahko takoj jutri poroka. Samo ne maraš ne, kaj?"

Metka je zopet poglala stroj in mu ni odgovorila.

Manca se je vnovič zasmejala.

"Ah, ti ženini! Kakor otroci ste!"

"France, do predpusta odloži. Kaj bi s tako naglico?"

"Nak, tisto pa ne, mati. Že zaradi ljudi ne, da bo enkrat mir pred njimi. Takole bo; če ne odneha, naj bo, dodam par tednov, kvečjemu par tednov. To pa zato, ker sem sklenil, da kupim konjička."

"Konjička?" so se zavzele vse tri.

"Da, konjička! Koleselj popravim sam; ej, Metka, boš videla, kako bo prijetno!"

"Prijetno, nič ne rečem; če bo koristno, ne vem."

Mati je zmajala z glavo.

"Mati, mati! Čudno, da ste vi stari enaki. Naš oče se takisto trdovratno brani konjičkak

hiši. Skoro sprli smo se nocoj zaradi tega."

"France, pa ga ne kupuj, če so oče hudi!"

Metka ga je proseče pogledala.

"Nalašč, sedaj pa nalašč! Na obeh sem ti bral, kako si se zveselila, in sedaj potegneš zoper mene. Še ta teden popravim koleselj, potem kupim konjička — in v koleslju se peljeva na faro zaradi oklicev, da veš, nalašč zato, da bodo zavidni jeziki še za ped daljši."

Mati je zgrabila z rameni in ni več ni ugovarjala. Zakaj France je govoril trdo in odločno.

III.

Po konjička

France je popravljaval koleselj.

Oče je jezno gledal izpred ulnjaka. Ves teden nista pregovorila deset besedi. In še za teh desetero je morala biti redno mati posrednica.

V soboto se je blestel koleselj nanovo prevlečen in prebarvan. France ga je ogledaval, in njegovo veselje je bilo veliko. Oče se ga je pa ogibal.

"No, kaj ni?" je odgovoril sin očeta ves radosten in pozabil, da sta sprta, ko je oče risal počasi mimo njega.

"Igrača!" je zamrmral stari in se ni ozrl.

* V nedeljo po maši se je France napravil na pot. Materi se je izgovoril, da gre zaradi lesa in da ga morda ne bo domov zvečer.

Mati ga je pogledala, kakor se ozro matere, kadar sinu ne verjamejo. Sin se je naglo obrnil in odšel. Rdečica ga je polila. Zakaj ni šel po les, šel je po konjičku.

Po nekem mešetarju je zvedel, da bi se v Dolgi vasi utegnil dobiti pripraven konjiček zanj. Naravnal se je tja.

Hitro je hodil. Še nikdar v življenju se mu ni tako mudilo. Par postaj se je potegnil z vlakom, potem spet peš, in je prišel v Dolgo vas, ko so se vračali ljudje od nauka.

"Po konjih gledam, oče," je odgovoril prvega moža, ki ga je srečal.

"Aha, bi se kupilo pri nas. Kramar ga prodaja, Janežič je govoril tudi o tem in pa Kajon ima lepo živalico. Poglej!"

Ta-le prva hiša z zelenimi vrtnicami je Kajonova, ona druga s hrptom na vas je Kramarjeva, Janežič je pa zadnji na desni strani. Skoro četrto ure od tu."

"Grem k Janežiču, ker je najdalje."

"Pa k Janežiču! Bog daj srečo!"

Došlo ju je nekaj mož in fantov, ki so se jima pridružili in Franceta radevolje pospremili do Janežiča.

Janežič, postaven gospodar, je sedel na hodu pred hišo in se solnčil.

"Pravijo, da imate konja na prodaj?"

"France, do predpusta odloži. Kaj bi s tako naglico?"

"Nak, tisto pa ne, mati. Že zaradi ljudi ne, da bo enkrat mir pred njimi. Takole bo; če ne odneha, naj bo, dodam par tednov, kvečjemu par tednov. To pa zato, ker sem sklenil, da kupim konjička."

"Konjička?" so se zavzele vse tri.

"Da, konjička! Koleselj popravim sam; ej, Metka, boš videla, kako bo prijetno!"

"Prijetno, nič ne rečem; če bo koristno, ne vem."

Mati je zmajala z glavo.

"Mati, mati! Čudno, da ste vi stari enaki. Naš oče se takisto trdovratno brani konjičkak

hiši. Skoro sprli smo se nocoj zaradi tega."

"France, pa ga ne kupuj, če so oče hudi!"

Metka ga je proseče pogledala.

"Nalašč, sedaj pa nalašč! Na obeh sem ti bral, kako si se zveselila, in sedaj potegneš zoper mene. Še ta teden popravim koleselj, potem kupim konjička — in v koleslju se peljeva na faro zaradi oklicev, da veš, nalašč zato, da bodo zavidni jeziki še za ped daljši."

Gen. Marshall—vodja ameriških armad v dveh svetovnih vojnah

Poročilo, da bo gen. George C. Marshall imenovan vrhovnim poveljnikom anglo-ameriških sil na vseh frontah širom sveta, je vzbudila mnogo komentarjev v vojaških in političnih krogih. Gen. Marshall je igral odlično vlogo v prvi svetovni vojni, sedaj pa je načelnik ameriškega generalnega štaba. Zgoraj na levi: Marshall in predsednik Roosevelt na konferenci v Casablanci. Spodaj na levi: Marshall z britskim generalom Sir John Dillom. Na desni: v družbi gen. John J. Pershinga, poveljnika ameriških armad v prvi svetovni vojni.

"Imam."

"Pokažite!"

Janežič se je dvignil s sedla in v celoti odšel proti hlevu. France je hotel za njim.

"Pokaži! Pripeljem ga ven."

Janežič je pripeljal konja, ki je povešal glavo, pa jo naglo dvignil in se ozrl po možeh.

France je poznal, da konj ni rejen, da je nekoliko ožuljen od komata in nepripravna vprega mu je ogulila dlako na bokih.

"Mršav je in lep tudi ni!"

Janežič ga je pogledal s poštnimi očmi izpod košatih obrvi. Sosedje so se sunili s krmolcem.

"Mršav je in lep ni? Hentajte, ali ga kupujete za mesarja ali ga kupujete za delo? Za meso ni, to je istina; ampak za delo! Najtežje mrhe se ne ustrašim! Poglej nogo! Stoji kakor vojak na straži! In ta moč!"

France je stopil bliže in čedalje manj mu je bil konj všeč.

"Takole je ogolidran," je pokazal na boke.

"Aha," se je namuznil Janežič in obrnil konja v slev.

"Lučka, le nazaj! Ne bo nič!"

Ko se je vrnil, je sedel gospodar spet na hlo in podražil kupca.

"Prijetelj, ti si menda od tam doma, kjer so tisti ženini, ki iščejo za kmetijo takih nevest, ki so brez žulja na roki!"

Zbor se je zasmel.

"Z Bogom, oče! Brez zamer!"

France se je naglo okrenil z dvorišča.

"H Kajonu pojdi, tam bo za te!" je kričal Janežič za njim preko dvorišča.

In so šli zares h Kajonu. Janežič se je potrudil s tuala za njimi in hudoželjno mrmral: "Naj ga le napetjasti Kajon! Prav mu je, ko nič ne pozna!"

Kajon je bil mlad mož, rdeč, pod nosom se ni bril, kakor sosedje, in prešerna srebrna veriga mu je spenjala žametasti telovnik od žepa do žepa. Goštilno je imel in štacuno.

"Dober dan, možje," je pozdravil gručo. "Nov sod sem nastavlil. Povem vam, to je vinček — ha!" Počil je s palcem in tlesnil z jezikom.

"Kar tukaj pod orehom ga bomo, kaj ne?"

Kajon je postavljaval stole krog mize.

"En štefan, kaj ne možje?"

"Prijetelj, ti si menda od tam doma, kjer so tisti ženini, ki iščejo za kmetijo takih nevest, ki so brez žulja na roki!"

Zbor se je zasmel.

"Z Bogom, oče! Brez zamer!"

France se je naglo okrenil z dvorišča.

"H Kajonu pojdi, tam bo za te!" je kričal Janežič za njim preko dvorišča.

In so šli zares h Kajonu. Janežič se je potrudil s tuala za njimi in hudoželjno mrmral: "Naj ga le napetjasti Kajon! Prav mu je, ko nič ne pozna!"

Kajon je bil mlad mož, rdeč, pod nosom se ni bril, kakor sosedje, in prešerna srebrna veriga mu je spenjala žametasti telovnik od žepa do žepa. Goštilno je imel in štacuno.

"Dober dan, možje," je pozdravil gručo. "Nov sod sem nastavlil. Povem vam, to je vinček — ha!" Počil je s palcem in tlesnil z jezikom.

"Kar tukaj pod orehom ga bomo, kaj ne?"

Kajon je postavljaval stole krog mize.

"En štefan, kaj ne možje?"

Da ne bom letal tolikrat po stopnicah."

"Le prinesite!" se je ogasil France. "Na moj račun!"

Kajon se je ozrl, ker mu je bil glas neznan in ni preje zapazil tujca v zboru.

"Dober dan, gospod! Glejte no, da vas nisem opazil. Ne zamerite! Torej en štefan, da, tako se govori!"

Krčmar je izginil v klet, možje so posedli za mizo.

"Odkod pa in kam, gospod?" se je dobričal Kajon Francetu, ko je razpustil kozarce.

(Dalje prihodnje)

CONSTIPATED?

Don't Force! Don't Strain—
Thus Risking Hemorrhoids
TRY THIS FOR 5 DAYS

Here's one right and proper way to moisten hard dry passages and obtain more gentle "easy" movements. Every morning for 5 days, 15 minutes before breakfast, drink a glass of hot water to which one teaspoonful of Kruschen Salts has been added. While you are eating breakfast the hot water and Kruschen will be feeding moisture to those hard, dry passages. They become soft, moist, easier to expel. No need to strain and thus risk painful rectal irritation. Usually within 30 minutes wastes are expelled smoothly and gently. You feel gloriously fresh again. Be sure to follow the simple easy directions. Don't delay—you can get Kruschen Salts at any drug store.

Oglašajte v - - -
Enakopravnosti

Dolži drž. depart- ment

Joseph Curran, predsednik unije pomorščakov (National Maritime Union), ki trdi, da je bil držan na krovu neke ameriške ladje kot jetnik, ko je prišel v Afriko. Pravi, da je potoval kot pomorščak in da mu ni bilo dovoljeno stopiti na kopno, temveč je bil pod stražo zadržan na krovu ladje, ker je baje tako naročil državni department.

Mali oglasi

CE POTREBUJETE
novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service
1515 St. Clair Ave.
CH. 8376—8377
Ob večerih: ME. 4767

SOUND SYSTEM
INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popusti za društva

B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — HEnd. 3028

WIDGOY'S PHOTO STUDIO
485 East 152nd St.

Se priporočamo za izdelavo vseh vrst slik po emerni ceni. Odprto ob nedeljah.

REAL DISCOVERY FOR
HIGH BLOOD PRESSURE

Dangerous High Blood Pressure (Essential Hypertension) is usually marked by distressing symptoms such as dizziness, throbbing headaches, sleeplessness and nervousness. If disregarded, this may lead to Heart Trouble, Stroke, Paralysis, Hardening of the Arteries or Kidney Trouble. Diamonex, discovery of a heart specialist, is designed to quickly aid in the relief of these distressing symptoms.

A Chicago resident says: "I suffered from High Blood Pressure for several years with increasingly severe throbbing headaches, dizziness and shortness of breath. I showed the Diamonex formula to my doctor and, on his advice, tried the treatment for two weeks under identical conditions as previous treatments. Within only three days my bad headaches and dizzy spells were gone. My high blood pressure was reduced and I sleep fine."

Diamonex goes directly to work in three different ways to aid in the relief of these distressing symptoms. Results are speedy—within as short a time as two weeks sufferers often find that Diamonex has accomplished 75% of the total reduction possible with this formula. If you suffer from High Blood Pressure you may try DIAMONEX without risking a penny. To introduce this wonderful treatment to a million new sufferers this liberal trial offer is made for a limited time only.

Send only \$1.50 to the Diamonex Company, 318-A North Michigan Ave., Chicago, Illinois for a full TWO weeks supply of genuine DIAMONEX, prepaid. Use Diamonex according to the simple directions for only two weeks. If, at the end of that test period you are not delighted with results your money will be refunded immediately on request. There are no strings or conditions—you owe it to yourself to make this wonderful test at once. Write today as this offer is fully guaranteed.

ITCH CHECKED
in a Jiffy
-or Money Back

For quick relief from itching caused by eczema, athlete's foot, scabies, pimples and other itching conditions, use pure, cooling, medicated, liquid D. D. D. PRESCRIPTION. A doctor's formula. Greaseless and stainless. Soothes, comforts and quickly calms intense itching. 35c trial bottle proves it, or money back. Don't suffer. Ask your druggist today for D. D. D. PRESCRIPTION.

Kupujte vojne bonde in vojno valne znamke, da bo čimprej poravnane osiše in vse, kar ono predstavlja.

THE CLEVELAND
TRACTOR CO.
19300 Euclid Ave.

TEŽAKI
za
STOCK HANDLING
SPREJEMNI ODDELEK
OPDAJNI ODDELEK
STAVBINSKI ODDELEK
SPLOŠNA DELA ZUNAJ

Plača od ure

THE CLEVELAND
TRACTOR CO.
19300 Euclid Ave.

SMASH
THE BUGS
BUY
WAR BONDS

Kupujte vojne bonde in vojno valne znamke, da bo čimprej poravnane osiše in vse, kar ono predstavlja.

ITCH CHECKED
in a Jiffy
-or Money Back

For quick relief from itching caused by eczema, athlete's foot, scabies, pimples and other itching conditions, use pure, cooling, medicated, liquid D. D. D. PRESCRIPTION. A doctor's formula. Greaseless and stainless. Soothes, comforts and quickly calms intense itching. 35c trial bottle proves it, or money back. Don't suffer. Ask your druggist today for D. D. D. PRESCRIPTION.

Kupujte vojne bonde in vojno valne znamke, da bo čimprej poravnane osiše in vse, kar ono predstavlja.

SMASH
THE BUGS
BUY
WAR BONDS

Za delavce

TEŽAKI
STROJNI OPERATORJI
ELECTRIC TRUCKERS
TOOL MAKERS
MOŠKI ZA MAGAZIN
FANTJE preko 16
Visoka plača od ure ali od komada
Morate biti državljani

Chicago
Pneumatic
Tool Co.
1241 EAST 49th ST.

MOŠKE IN ŽENSKE

se potrebuje za

splošna tovarniška

dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, ste fizično sposobni za delo, ga imamo za vas.

Zglasite se na
EMPLOYMENT OFFICE
1256 W. 74 St.

National Carbon
Co., Inc.

OSKRBNICE

Polni čas: 5.10 zv. do 1.40

Šest večerov na teden

DOWNTOWN:

750 Huron Rd. ali

700 Prospect Ave.

PLAČA \$31.20 NA TEDEN

Delni čas:

1424 Argonne Rd.,

South Euclid

Tri ure dnevno, 6 dni na teden

PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Delni čas:

1588 Wayne Rd., Rocky River

Tri ure dnevno, 6 dni na teden

PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne priglajate

EMPLOYMENT OFFICE

ODPRT 8 zj. do 5. zv. dnevno

razen ob nedeljah

THE OHIO BELL

TELEPHONE CO.

700 Prospect Ave. Soba 901

TEŽAKI

za

STOCK HANDLING

SPREJEMNI ODDELEK

OPDAJNI ODDELEK

STAVBINSKI ODDELEK